

Instytut Techniki Górniczej

ul. Pszczyńska 37; 44-101 Gliwice

E K S P E R T Y Z A

Nr 291/AE/2009

Temat:

**Prognoza oddziaływania na środowisko
Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Godów**

Dokument przeznaczony jest wyłącznie
dla Zleceniodawcy i nie może być bez
pisemnej zgody KOMAG-u powielany
inaczej jak w całości

Posiadamy certyfikowany przez PCBC S.A.
System zarządzania - certyfikat nr 295/5/2009

Gliwice, sierpień 2009

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 2/38

Zleceniodawca: *Urząd Gminy Godów*
Ul. 1 Maja 53
44-340 Godów

Nr zlecenia wewnętrznego: *UP-BE-06434/OR1*

Nr umowy/zamówienia: *MR-06434/2009*

Prowadzący zadanie:

-----
mgr inż. Anna Loster-Mańka
/imię i nazwisko/

/podpis/

Skład Zespołu opracowującego:

-----
mgr inż. Waldemar Salbert
/imię i nazwisko/

/podpis/

-----
inż. Marta Woszczyńska
/imię i nazwisko/

/podpis/

/imię i nazwisko/

/podpis/

/imię i nazwisko/

/podpis/

/imię i nazwisko/

/podpis/

Weryfikujący:

-----
mgr inż. Marek Jedziniak
/imię i nazwisko/

/podpis/

Zatwierdzam

/Kierownik Zakładu/

UWAGA:

Niniejszy dokument zawiera wyniki i wnioski odnoszące się wyłącznie do badanego obiektu

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 3/38

Spis treści

1. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA PROGNOZY I INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY JEJ SPORZĄDZANIU	5
1.1. Podstawy prawne prognozy i jej zakres	5
1.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	8
2. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW I JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
2.1. Zawartość i cele Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów.....	9
2.2. Powiązania z innymi dokumentami	9
2.3. Stopień w jakim projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska określa ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	11
3. STAN ŚRODOWISKA W GMINIE GODÓW I JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA 12	
3.1. Stan środowiska (zanieczyszczenie wód, zanieczyszczenie powietrza, zagrożenie hałasem, zagrożenie przez odpady)	12
3.1.1. Zanieczyszczenie wód	12
3.1.2. Zanieczyszczenie powietrza	12
3.1.3. Zagrożenie hałasem.....	13
3.1.4. Zagrożenie przez odpady.....	14
3.1.5. Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania.....	14
3.2. Potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	15
4. ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW	19
5. ANALIZA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW	20
5.1. Poziom międzynarodowy i krajowy	20
5.1.1. VI Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska.....	20
5.1.2. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016	20

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 4/38

5.2. Poziom regionalny i lokalny 22

6. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ USTALEŃ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW NA ŚRODOWISKO ORAZ NA OBSZAR NATURA 2000 23

6.1. Ocena kompleksowa oddziaływania ustaleń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów na środowisko..... 27

7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU USTALEŃ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW NA ŚRODOWISKO 28

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW, W SZCZEGÓLNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW..... 30

9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW 32

10. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA..... 33

11. WSKAZANIE NAPOTKANYCH W PROGNOZIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY..... 35

12. STRESZCZENIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GODÓW W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM..... 36

13. WYKAZ ŹRÓDEŁ INFORMACJI UWZGLĘDNIONYCH W PROGNOZIE 38

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 5/38

1. Podstawa prawna sporządzenia prognozy i informacje o metodach zastosowanych przy jej sporządzaniu

1.1. Podstawy prawne prognozy i jej zakres

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dokumentu pt. „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów” (1).

Zgodnie z Prawem ochrony środowiska (Dz. U. 2008 Nr 25 poz. 150 z późn. zm.) prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z podstawowych dokumentów niezbędnych w procedurze postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planów i programów. Sporządzenie niniejszej prognozy jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z ustawy Prawo ochrony środowiska, Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko oraz Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227) (2).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów” wykonana została na podstawie Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227). Niniejsza Ustawa w Art. 51 formułuje wytyczne co do zawartości prognozy.

Opracowanie prognozy ma na celu przede wszystkim ocenę środowiskowych skutków realizacji zamierzeń przewidzianych w gminnym Programie Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. art. 51 ust. 2 Prognoza oddziaływania na środowisko:

- zawiera:
  - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami
  - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy
  - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania
  - informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko
  - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym
- określa, analizuje i ocenia:
  - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 6/38

- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
  - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
  - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
    - różnorodność biologiczną,
    - ludzi,
    - zwierzęta,
    - rośliny,
    - wodę,
    - powietrze,
    - powierzchnię ziemi,
    - krajobraz,
    - klimat,
    - zasoby naturalne,
    - zabytki,
    - dobra materialne
    - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawia:
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
  - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 7/38

luk we współczesnej wiedzy.

Uzgodnienia dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów” wydane zostały na wniosek Wójta Gminy Godów przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Zawierają one przede wszystkim uwagi dotyczące konieczności wypełnienia zakresu prognozy określonego ww. ustawą, stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz w dostosowaniu do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz uwzględnienie informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektowanym dokumentem będącym przedmiotem postępowania.

Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów obejmuje następujące zagadnienia:

- charakterystykę ustaleń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów
- diagnozę stanu środowiska przyrodniczego w Gminie Godów
- analizę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów
- analizę i ocenę przewidywanych oddziaływań ustaleń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów na środowisko przyrodnicze
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu aktualizacji Programu oraz częstotliwości jej przeprowadzania
- wnioski
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 8/38

1.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko, stanowiąca integralną część Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów została sporządzona w ramach procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów (Prawo ochrony środowiska (3)), oraz Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (2).

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 9/38

2. Charakterystyka ustaleń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów i jego powiązania z innymi dokumentami

2.1. Zawartość i cele Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów

Zgodnie z Polityką ekologiczną państwa (4) władze gmin są zobowiązane do sporządzania programów ochrony środowiska raz na 4 lata. Opracowanie to wykonywane jest z perspektywą na kolejne 4 lata. Dodatkowo, co 2 lata sporządzany jest raport z wykonania programu. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów jest aktualizacją Programu zatwierdzonego dnia 22 września 2004 r. przez Radę Gminy Godów Uchwałą Nr XVI/133/2004. Program określa zadania i cele krótkoterminowe (4-letnie) oraz zadania długookresowe. Głównym celem Programu jest określenie polityki zrównoważonego rozwoju Gminy Godów, która ma być realizacją Polityki Ekologicznej Państwa na szczeblu lokalnym.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów określa priorytety i zadania gminy, których realiacja pozwoli na dotrzymanie standardów środowiska wytyczonych obowiązującymi wymogami ustawowymi. Wytyczone w ramach Programu cele skoordynowane zostały również z zasadami wynikającymi z programów rządowych, zasad zrównoważonego rozwoju Polski oraz innymi dokumentami strategicznymi.

Realizacja Programu ma na celu doprowadzenie do poprawy stanu środowiska naturalnego poprzez efektywne zarządzanie środowiskiem oraz zapewnienie skutecznych mechanizmów jego ochrony przed degradacją.

Główne funkcje Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów to:

- realizacja Polityki Ekologicznej Państwa na terenie Gminy Godów
- wdrażanie zasady zrównoważonego rozwoju
- strategiczne zarządzanie terenem gminy w zakresie ochrony środowiska
- opis i ocena aktualnego stanu środowiska przyrodniczego oraz jego poszczególnych komponentów
- wskazanie głównych problemów i zagrożeń istniejących w gminie, oraz
- wskazanie kierunku ich rozwiązania.

2.2. Powiązania z innymi dokumentami

Wyznaczając cele i zadania realizacyjne Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów pod uwagę wzięto dokumenty wyznaczające kierunki polityki ekologicznej, zarówno krajowe przepisy prawne, programy rządowe, jak i programy rangi regionalnej i lokalnej.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 10/38

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa ochrony środowiska uwzględnia postanowienia zawarte w dokumentach wyższego szczebla, tj. w:

- Strategii Rozwoju województwa śląskiego na lata 2000 – 2020 (5)
- Programie Ochrony Środowiska województwa śląskiego do 2004 roku (6)
- Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego (7)
- Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego (8)
- Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Wodzisławskiego (9)

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów wpisuje się w założenia Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego w polu strategicznym „Infrastruktura, aspekty przestrzenne, środowisko” i przyczynia się do osiągnięcia jego celów. Za główne kierunki działań w Strategii przyjęto: rewitalizację terenów zdegradowanych, kształtowanie ośrodków wiejskich, uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami, utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych, polepszenie jakości powietrza oraz ochrona przed hałasem.

Cele i zadania zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Godów nawiązują w swej istocie do zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego zawiera cele i kierunki działań, którymi należy kierować się przy sporządzaniu programów i planów niższego szczebla.

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów na poziomie gminy jest również powiązana z dokumentami: „Strategia Rozwoju Gminy na lata 2005-2015” (10), oraz „Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Godów w jej granicach administracyjnych” (11).

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 11/38

2.3. Stopień w jakim projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska określa ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Chodzi tu zarówno o przedsięwzięcia ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. nr 257, poz. 2573, Dz. U. z 2005 r. nr 92, poz. 769, Dz. U. z 2007 r. nr 158, poz. 1105), jak i przedsięwzięcia wymienione w projekcie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (projekt z dnia 21.04.2009 r.). Przedsięwzięcia te wiążą się głównie z budową kanalizacji, tworzeniem systemu indywidualnych oczyszczalni przydomowych, kanalizacji deszczowej, tworzeniem instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, remontem i budową dróg gminnych i wewnętrznych oraz termomodernizacją budynków. Usytuowanie tych przedsięwzięć rozkłada się przestrzennie na terenie gminy.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 12/38

3. Stan środowiska w Gminie Godów i jego potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji Programu Ochrony Środowiska

3.1. Stan środowiska (zanieczyszczenie wód, zanieczyszczenie powietrza, zagrożenie hałasem, zagrożenie przez odpady)

Gmina Godów to gmina wiejska położona na granicy Państwa Polskiego z Republiką Czeską w południowo zachodniej części województwa śląskiego. Gmina należy do powiatu wodzisławskiego i graniczy z gminami Gorzyce, Wodzisław Śląski i Mszana. Powierzchnia gminy zajmuje 38 km². Gmina Godów ma charakter wiejski – ponad 70% jej powierzchni zajmują użytki rolne. Tereny leśne stanowią niecałe 12% całkowitej powierzchni gminy. Klimat lokalny gminy należy do najcieplejszych w Polsce.

3.1.1. Zanieczyszczenie wód

Gmina Godów położona jest w zlewni rzeki Olzy – prawobrzeżnego dopływu Odry, w regionie wodnym Górnej Odry. Do większych prawobrzeżnych dopływów Olzy, przepływających przez Gminę Godów należą Piotrówka oraz Szotkówka wraz z jej prawobrzeżnym dopływem Leśnicą przepływają przez sołectwa Gołkowice i Godów. Według prowadzonego monitoringu wód rzek występujących na terenie Gminy Godów wynika, iż żadna z nich nie spełnia wymagań przydatności wód do bytowania ryb, z powodu przekroczenia dopuszczalnych norm przez azot amonowy, azotyny i fosfor ogólny. Nie ma informacji o badaniach tych wód w zakresie wymagań do zaopatrzenia ludności w wodę (z powodu pozaklasowej jakości). Na terenie Gminy Godów występują niewielkie, powierzchniowe zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego. Spotkać je można we wszystkich sołectwach Gminy za wyjątkiem Podbucza. Obszar Gminy Godów należy do terenów narażonych na wylewanie rzek, a największe zagrożenia występują w okresie letnim i wiosennym - największe wartości wody wysokiej rzek Godowa osiągają zwykle w lipcu.

3.1.2. Zanieczyszczenie powietrza

Gmina Godów nie posiada centralnego systemu zaopatrzenia w ciepło, jak również brak jest źródeł przemysłowych, które mogłyby wprowadzać do powietrza zanieczyszczenia w postaci gazów i pyłów, dlatego też podstawową masę zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery na terenie Gminy Godów stanowią zanieczyszczenia powstające podczas spalania paliw energetycznych w przydomowych kotłowniach, czyli tzw. emisja niska. Szacuje się, że 93% produkowanej energii do celów grzewczych wytwarzana jest w kotłach na węgiel kamienny, a sprawność energetyczna indywidualnego systemu grzewczego wynosi 70 – 80%. Opierając się na Programie Ograniczenia Niskiej Emisji określono, iż roczna emisja dla jednego obiektu standardowego (budynku mieszkalnego) wynosi odpowiednio:

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 13/38

- 620 kg/rok tlenku węgla,
- 176 kg/rok dwutlenku siarki,
- 14 kg/rok tlenków azotu,
- 331 kg/rok pyłu,
- 0,193 kg/rok benzo(α)pirenu

Przyjęty przez gminę Program Ograniczenia Niskiej Emisji zakłada wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i ma na celu ograniczenie tzw. niskiej emisji.

Również znaczącym potencjalnym źródłem emisji zanieczyszczeń na terenie Gminy Godów mogą być drogi przebiegające przez obszar gminy, które w większości przypadków nie spełniają obecnych standardów i wymagają poprawy. Dodatkowo, w przyszłości przez Gminę Godów przebiegała będzie autostrada A1, dlatego ważnym celem staje się minimalizacja wpływu planowanej autostrady na jakość powietrza atmosferycznego.

Dla obszaru na którym znajduje się Gmina Godów, pomiary stężeń zanieczyszczeń (gazowych i pyłowych) powietrza prowadzone są w na stacji monitoringu jakości powietrza w Wodzisławiu Śląskim. Dla tego obszaru stwierdzono następujące przekroczenia:

- 24-godzinnego poziomu pyłu PM10 wynoszącego 50 µg/m³ (dopuszczalna częstość przekraczania – 35 razy) na stacji tła miejskiego w Wodzisławiu – 102 i 143 przypadki przekroczeń
- średniorocznych wartości stężeń pyłu PM10 (wartość dopuszczalna 40 µg/m³) od 43 do 58 µg/m³,
- średniorocznych wartości stężeń benzo(α)pirenu (wartość dopuszczalna 1 ng/m³) od 1,4 do 3,8 ng/m³

3.1.3. Zagrożenie hałasem

Ze względu na brak źródeł przemysłowych, głównym źródłem hałasu w Gminie Godów są drogi powiatowe oraz drogi gminne. Problemy związane ze stanem środowiska w zakresie oddziaływania hałasu drogowego spowodowane są między innymi jakością sieci drogowej. Infrastruktura drogowa Gminy Godów nie spełnia obecnych standardów i wymaga poprawy. Brak jest informacji na temat oceny stanu akustycznego środowiska w pobliżu najbardziej uciążliwych pod względem akustycznym tras komunikacyjnych. Dodatkowo, przez obszar Gminy Godów przebiegał będzie odcinek autostrady A1, który może spowodować wystąpienie przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Dla ochrony klimatu akustycznego w miejscach, w których istnieje ryzyko przekroczenia standardów jakości i w których istnieją techniczne możliwości, wybudowane zostaną ekrany akustyczne. Wprowadzone ekrany akustyczne oraz nowo nasadzona roślinność mają za zadanie chronić otoczenie drogi przed przenoszeniem się hałasu.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 14/38

3.1.4. Zagrożenie przez odpady

Z uwagi na fakt, że nie wszyscy mieszkańcy gminy posiadają umowy na wywóz odpadów komunalnych (65,82% gospodarstw jest objętych zorganizowaną zbiórką odpadów), część odpadów trafia do środowiska w sposób niekontrolowany.

Oszacowana rzeczywista ilości odpadów komunalnych powstających w Gminie na podstawie wskaźników strumienia odpadów zamieszczonych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami w roku 2008 kształtowała się w gminie na poziomie 2441,12 Mg, z czego:

- odpady pochodzące z gospodarstw domowych stanowiły 1823,34 Mg,
- z obiektów infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo itp.) 368,75 Mg,
- odpady z ogrodów parków, targowisk czyszczenia ulic i wielkogabarytowe 231,03 Mg

Odpady niebezpieczne stanowią ok. 1% ilości odpadów komunalnych pochodzących z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury. Szacunkowa ilość odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych w 2008 r. wynosiła 22,1 Mg, jednakże stopień odzysku odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych zmieszanych wynosi zaledwie ok. 2% co oznacza że większość niebezpiecznych substancji jest deponowana na składowiskach odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy, w południowej części sołectwa Godów zlokalizowane jest nieczynne obecnie składowisko odpadów komunalnych (składowisko wymaga jeszcze dokończenia procesu rekultywacji, tj. pokrycia czaszy składowiska warstwą ziemi, zasianie trawy i posadzenie drzew oraz wprowadzenie monitoringu wód podziemnych oraz powierzchniowych wokół składowiska). Od czasu zamknięcia w 2002 r. składowiska odpadów komunalnych w sołectwie Godów na terenie gminy nie są zlokalizowane inne czynne instalacje do unieszkodliwiania oraz odzysku odpadów komunalnych.

3.1.5. Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływanie

W myśl art. 6 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (12) do form ochrony przyrody należą: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary NATURA 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

W granicach gminy nie stosuje się obecnie obszarowych form ochrony przyrody. Wyznaczono natomiast cztery pomniki przyrody ożywionej:

- 1/GOD Lipa drobnolistna przy ul. Powstańców w Skrzyszowie;
- 2/GOD Buk pospolity przy ulicy Leśnej w Łaziskach;

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 15/38

- 274 Jesion wyniosły (2 sztuki) przy UG w Godowie.

Ze względu na brak obszarowych form ochrony przyrody, nie można mówić o zagrożeniach w odniesieniu do obszarów chronionych występujących na obszarze gminy. Niemniej jednak należy wziąć pod uwagę oddziaływanie na obszary kwalifikujące się do otrzymania statusu szczególnej ochrony, m.in.: tereny zieleni parkowej w Godowie i w Łaziskach. Oddziaływanie będzie miało głównie charakter zanieczyszczeń powietrza powodujących zagrożenie związane z imisjami na terenach kwalifikujących się do otrzymania statusu szczególnej ochrony.

Obszary posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego

Zabytki architektury i budownictwa występują na terenie całej Gminy Godów. Do najważniejszych zabytków Gminy Godów, wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, należą:

- Kościół drewniany pw. Wszystkich Świętych w Łaziskach z XVI wieku,
- Kościół drewniany pw. św. Anny w Gołkowicach z 1878 roku,
- Kapliczka przydrożna w Skrzyszowie z XIX wieku.

3.2. Potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem, którego głównym celem jest określenie dla danej jednostki terytorialnej drogi do osiągnięcia celów w przedmiotowej dziedzinie, ustalonych wcześniej na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Należy przez to rozumieć to, że odstąpienie od wdrażania zapisów przedmiotowych dokumentów oznaczać będzie odstąpienie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska i gospodarki odpadami w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki.

W przypadku braku realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów, przeprowadzona analiza i ocena stanu istniejącego pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu środowiska. Brak realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów przyczyniać się będzie do utrwalania oraz występowania negatywnych tendencji w zakresie korzystania ze środowiska, zwłaszcza w zakresie: jakości wód podziemnych i powierzchniowych, jakości powietrza atmosferycznego i czystości gleb, terenów pozostających pod presją szkodliwego oddziaływania ruchu komunikacyjnego, zagrożenia dla obszarów przewidywanych do objęcia ochroną prawną.

Wszystkie rzeki przepływające przez Gminę Godów tj.: Olza, Piotrówka, Szotkówka i Leśnica prowadzą wody pozaklasowe. Jakość wód w ostatnich latach nie uległa poprawie. Tylko w jednym punkcie kontrolno-pomiarowym (Olza powyżej ujścia Piotrówki) zanotowano poprawę jakości wód z klasy V na IV. Potencjalne źródła zagrożenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych Gminy Godów to przede wszystkim:

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 16/38

- ścieki bytowo-gospodarcze z zabudowy mieszkalnej na obszarach nieskanalizowanych
- ścieki deszczowe spływające z dróg, placów i stacji paliw nie ujętych w systemy kanalizacyjne (brak urządzeń podczyszczających)
- zanieczyszczenia spływające z pól, szczególnie w okresach po nawożeniu gruntów rolnych
- nieszczelne szamba

Ponadto obszar Gminy Godów jest narażony na wylewanie powyższych rzek (w okresie letnim i wiosennym) ze względu na niedostatecznie oczyszczone koryta rzeczne oraz ich nieuregulowanie. W celu rozpoznania potrzeb gminy w zakresie ochrony przed powodzią i suszą należy opracować działania zmierzające do regulacji rzek i potoków, budowy obiektów małej retencji oraz wyznaczenie terenów zalewowych na terenie gminy.

W przypadku braku realizacji ustaleń zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Godów mogą wystąpić następujące niekorzystne zmiany: pogorszenie się jakości wód, pogorszenie się bezpieczeństwa powodziowego oraz nieracjonalne wykorzystanie zasobów wodnych.

Jednym z głównych ustaleń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów jest zapewnienie rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym między innymi: objęcie terenu całej Gminy Godów siecią kanalizacji sanitarnej, grawitacyjno-ciśnieniowej i podłączenie jej do oczyszczalni „Ruptawa” w Jastrzębiu Zdroju oraz budowa komunalnych oczyszczalni ścieków i przydomowych oczyszczalni ścieków, w tych miejscach, gdzie jak wynika z planów zagospodarowania przestrzennego, brak będzie kanalizacji w okresie perspektywicznym.

Modernizacja istniejącej infrastruktury oraz rozbudowa sieci kanalizacji przyczyni się do poprawy jakości dostarczanej do mieszkańców wody, wpłynie na racjonalne użytkowanie zasobów wodnych poprzez zmniejszenie strat wody oraz przyczyni się do likwidacji szamb, powodując tym samym korzyści dla mieszkańców gminy i dla środowiska naturalnego.

Ze względu na brak źródeł przemysłowych oraz centralnego systemu zaopatrzenia w ciepło, głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego w Gminie Godów stają się indywidualne systemy grzewcze, powodujące tzw. niską emisję. Również duże znaczenie dla środowiska (zarówno powietrza atmosferycznego jak i klimatu akustycznego) ma ilość pojazdów poruszających się po drogach gminy (powiatowych i gminnych) oraz jakość tych dróg. Wstrzymanie modernizacji dróg na terenie Gminy Godów może przyczynić się do stopniowego pogorszenia klimatu akustycznego gminy, co może odbić się niekorzystnie na samopoczuciu mieszkańców. Również brak działań w kierunku poprawy nawierzchni dróg, powoduje, że ich zły stan przyczynia się do wtórnej emisji zanieczyszczeń pyłowych. Głównym działaniem w zakresie poprawy stanu jakości powietrza atmosferycznego staje się promowanie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych oraz przeprowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 17/38

zakresie: korzyści płynących ze stosowania paliw ekologicznych czy szkodliwości spalania odpadów z tworzyw sztucznych w paleniskach domowych. W przypadku braku realizacji celów zmierzających do ograniczenia emisji pyłów i gazów do atmosfery, m.in. poprzez modernizację kotłowni niewątpliwie nastąpi wzrost energochłonności oraz wzmożona emisja zanieczyszczeń. Wykorzystywanie węgla niskiej jakości jako głównego źródła energii, brak inwestycji proekologicznych w dziedzinie ciepłownictwa oraz stosowanie alternatywnych źródeł energii na małą skalę może również przyczynić się do braku poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

Stan środowiska ulega również zachwianiu pod wpływem procesów gospodarowania odpadami komunalnymi i przemysłowymi. Na terenie gminy nie jest zlokalizowane czynne składowisko odpadów komunalnych – odpady z terenu gminy wywożone są poza jej teren, Ponieważ nie wszyscy mieszkańcy gminy są objęci zorganizowanym systemem zbiórki odpadów, gmina narażona jest na niekontrolowane pozbywanie się części odpadów np. poprzez deponowanie ich na „dzikich wysypiskach” lub też spalanie w przydomowych kotłowniach, co jest przyczyną przenikania zanieczyszczeń do gleb i powietrza. Konieczne zatem jest objęcie wszystkich mieszkańców gminy umowami na odbieranie odpadów komunalnych. Istotne jest również zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy możliwości selektywnego zbierania odpadów i intensyfikacja działań na rzecz prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych, biodegradowalnych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych, co ma znaczący wpływ na zmniejszenie ilości odpadów komunalnych deponowanych na składowiskach.

Brak realizacji systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami może doprowadzić do dalszego zwiększania się ilości odpadów deponowanych na składowiskach (szybsze wyczerpanie dostępnej pojemności istniejących składowisk i konieczność budowy nowych składowisk), powstawania „dzikich” wysypisk odpadów (przenikanie wraz z wodami opadowymi substancji niebezpiecznych do gleby i wód powierzchniowych i podziemnych) oraz niekontrolowanego spalania odpadów w przydomowych kotłowniach (zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza).

Zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów ma za zadanie określać działania mające na celu: zapobieganie fragmentacji siedlisk przyrodniczych, ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazowej, poprawę stanu cennych ekosystemów, ochronę terenów zadrzewień i zieleni ze szczególnym uwzględnieniem zadrzewień śródpolnych i przydrożnych. Brak realizacji działań określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Godów może doprowadzić do pogorszenia stanu obszarów cennych przyrodniczo oraz eksploatacji zasobów środowiska.

Wydaje się być zatem uzasadnionym oczekiwanie, iż Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów powinien dawać odpowiedź na pytanie o to jak osiągnąć cele służące ochronie środowiska. Osiągnięcie obowiązków prawnych wymienionych w dokumentach i

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 18/38

programach międzynarodowych, krajowych oraz regionalnych ma ścisły związek z zabezpieczeniem środowiska przed zanieczyszczeniem.

Podsumowując należy uznać, że odstępianie od realizacji omawianego projektu Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów może negatywnie wpłynąć na stan środowiska w gminie.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 19/38

4. Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów

Do głównych problemów ochrony środowiska na terenie Gminy Godów należą:

- słaby stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy, który wpływa niekorzystnie na środowisko (np. nieuszczelnione szamba przydomowe zanieczyszczają wody podziemne)
- emisja zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnych źródeł ciepła opalanych węglem kamiennym; emisja powodowana spalaniem odpadów (w szczególności z tworzyw sztucznych) w paleniskach domowych
- brak objęcia całości Gminy Godów zorganizowanym systemem zbiórki odpadów, co powoduje pozbywanie się części odpadów w sposób niekontrolowany np. poprzez deponowanie ich na „dzikich wysypiskach” lub też spalanie w przydomowych kotłowniach. Powstawanie „dzikich wysypisk” powoduje ponadto poważne zagrożenie dla stabilności środowiska glebowego, wodnego i atmosferycznego
- zły stan sieci drogowej, mogący powodować powstawanie przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz przyczyniający się do wtórnej emisji zanieczyszczeń pyłowych.

Na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Godów (12) jak i Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów określono główne zadania związane z ochroną środowiska. Zadania te skupiają się głównie na rozwoju projektów z następujących dziedzin: odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (budowa lub modernizacja urządzeń), zaopatrzenie w wodę i pobór wody (budowa lub modernizacja urządzeń), wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, poprawa jakości powietrza, gospodarka odpadami, przeciwdziałanie powodziom, budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 20/38

5. Analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym istotnych z punktu widzenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów

Do ustalenia celów aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów posłużyły dokumenty wyznaczające kierunki polityki ekologicznej, zarówno krajowe przepisy prawne, programy rządowe, jak i programy rangi regionalnej i lokalnej.

5.1. Poziom międzynarodowy i krajowy

Polityka ochrony środowiska jest jedną z najważniejszych polityk Unii Europejskiej, ponieważ obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego oraz przewiduje realizację działań o efektach długofalowych (charakter horyzontalny). Dlatego też polityka wspólnotowa musi znajdować odzwierciedlenie w strategiach niższego rzędu.

5.1.1. VI Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska

Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska na lata 2002-2012 formułuje VI Program Działań Wspólnoty w zakresie środowiska (Decyzja NR 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 22 lipca 2002 r., ustanawiająca Szósty Wspólnotowy Program Działań w zakresie środowiska naturalnego). Jego realizacja ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego oraz ogólną poprawę środowiska i jakości życia. Program będzie realizowany poprzez 7 strategii tematycznych w zakresie: zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych, zapobiegania powstawaniu odpadów i upowszechniania recyklingu, poprawy jakości środowiska miejskiego, ograniczania emisji zanieczyszczeń, ochrony gleb, zrównoważonego użytkowania pestycydów oraz ochrony i zachowania środowiska morskiego. Program wspiera proces włączania problemów ochrony środowiska we wszystkie polityki i działania Wspólnoty w celu zmniejszenia nacisków na środowisko naturalne pochodzących z różnych źródeł.

5.1.2. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Polityka Ekologiczna Państwa jest aktualizacją wcześniejszego dokumentu. „Nowa” polityka ekologiczna akcentuje potrzebę działań uznanych jako priorytetowe i wskazuje na główne wyzwania i najważniejsze priorytety polityki ekologicznej RP w najbliższych 4-8 latach. Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele VI Wspólnotowego Programu Działań w dziedzinie środowiska naturalnego. Do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju
- przystosowanie do zmian klimatu

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 21/38

- ochrona różnorodności biologicznej

Ponadto podstawą do opracowania aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów były następujące dokumenty krajowe wywierające wpływ na Politykę Ekologiczną Państwa:

- POLSKA 2025-Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju
- Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości – aktualizacja 2003 r.
- Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej „Przez edukację do zrównoważonego rozwoju”
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju i Ekspercki Projekt Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2033
- założenia Polityki Energetycznej do 2030 r.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych – projekt aktualizacji 2008
- Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej
- Polityka Leśna Państwa
- Program Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest Stosowanych na Terytorium Polski
- Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na Lata 2007-2013 (z elementami prognozy do roku 2020)

oraz krajowe przepisy prawne, takie jak:

- Prawo ochrony środowiska – ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2008 r. nr 25 poz. 150)
- Ustawa o odpadach – ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku

Przy sporządzaniu programów ochrony środowiska oraz planów gospodarki odpadami należy uwzględnić ponadto wymagania szeregu aktów prawnych z zakresu ochrony środowiska. Zawierają one m.in.: standardy środowiska jakich należy dotrzymywać, wielkości dopuszczalne emisji, jakich nie można przekraczać, obowiązki podmiotów korzystających ze środowiska i organów administracji oraz szereg innych uregulowań z zakresu ochrony środowiska we wszystkich jej aspektach: gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i promieniowaniem, ochrony przyrody itp.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 22/38

5.2. Poziom regionalny i lokalny

Program Ochrony Środowiska Gminy Godów, zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa ochrony środowiska uwzględnia postanowienia zawarte w dokumentach wyższego szczebla, tj.:

- Strategii Rozwoju województwa śląskiego na lata 2000 – 2020
- Programie Ochrony Środowiska województwa śląskiego do 2004 roku
- Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego
- Programie Ochrony Środowiska Powiatu Wodzisławskiego
- Planie Gospodarki Odpadami Powiatu Wodzisławskiego

Opracowując Aktualizację Programu Ochrony Środowiska Gminy Godów pod uwagę zostały wzięte również takie dokumenty jak:

- Strategia Rozwoju Gminy na lata 2005-2015, oraz
- Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Godów w jej granicach administracyjnych

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów na lata 2009 – 2012 jest kontynuacją Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów, który określał działania na lata 2004-2008.

Program Ochrony Środowiska rozstrzyga w głównej mierze o gospodarce wodno-ściekowej, stosowaniu dla celów grzewczych w jak najszerszym, dostępnym zakresie niskoemisyjnych nośników energii, konieczności skutecznego unieszkodliwiania całości masy gminnych odpadów komunalnych, ochronie i powiększaniu terenów leśnych oraz budowie i modernizacji dróg na terenie gminy.

Przyjęte w skali gminy priorytety są konsekwencjami zapisów dokonanych w w/w dokumentach na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 23/38

6. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań ustaleń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów na środowisko oraz na obszar NATURA 2000

Projektowany Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów został stworzony w celu poprawy istniejącego stanu środowiska. Niemniej jednak niektóre z zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć mogą lokalnie oddziaływać na środowisko. Podstawowym celem sporządzenia niniejszej Prognozy Oddziaływania na Środowisko jest wskazanie potencjalnych skutków realizacji ustaleń Programu na środowisko i mieszkańców.

Analiza wpływu realizacji założonych celów aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów pozwoliła wskazać na zasadniczą grupę przedsięwzięć o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko.

Do przedsięwzięć o potencjalnym oddziaływaniu na środowisko należy zaliczyć takie zadania jak:

1. objęcie terenu całej Gminy Godów siecią kanalizacji sanitarnej, grawitacyjno-ciśnieniowej i podłączenie jej do oczyszczalni „Ruptawa” w Jastrzębiu Zdroju – budowa sieci
2. budowa sieci kanalizacji deszczowej z głównych dróg we wszystkich miejscowościach Gminy Godów
3. wymiana sieci i przyłączy wodociągowych z rur stalowych i żeliwnych
4. modernizacja systemów ogrzewania budynków mieszkalnych – wymiana przestarzałych źródeł ciepła
5. usprawnienie systemu komunikacyjnego – modernizacja nawierzchni i budowa nowych dróg
6. ograniczenie uciążliwości akustycznej dróg, np. poprzez budowę ekranów dźwiękochłonnych
7. uwzględnienie wymogów ochrony środowiska przed hałasem przy opracowywaniu planów budowy i przebudowy tras komunikacyjnych
8. uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego terenów narażonych na oddziaływanie pól elektromagnetycznych
9. zwiększanie powierzchni zadrzewień oraz zwiększanie wskaźnika lesistości

Tab. 1. Wyniki analizy przewidywanych znaczących oddziaływań projektowanego dokumentu na środowisko oraz na obszar Natura 2000

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko ¹									
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	pozytywne	negatywne	skumulowane	krótkoterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe
Natura 2000	Brak oddziaływania ze względu na brak obszarów Natura 2000 na terenie Gminy Godów									
Różnorodność biologiczna	1, 2, 3, 5, 6, 9 – bezpośredni wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i rodzajów populacji organizmów żywych	1, 2, 3, 5, 6, 9 – pośredni wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i rodzajów populacji organizmów żywych	1, 2, 3, 5, 6, 9 – ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych	1, 2 – organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód – zanieczyszczenia środowiska wodno-glebowego 4 – ograniczenie niekorzystnej emisji zanieczyszczeń szkodliwych dla bioróżnorodności 9 – powstanie nowych obszarów siedliskowych	1, 2, 3, 5, 6, 9 – wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i rodzajów populacji organizmów żywych	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 5, 6, 9 - oddziaływanie podczas budowy instalacji i urządzeń lub demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i rodzajów populacji organizmów żywych	Brak oddziaływania	1, 2, 4, 9 – trwałe zmiany mogące prowadzić do poprawy jakości środowiska w wyniku czego zwiększeniu ulegnie liczebność i rodzaj populacji organizmów żywych	1, 2, 3, 5, 6, 9 - oddziaływanie podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i rodzajów populacji organizmów żywych
Ludzie	1, 2, 3, 4, 5, 6 – bezpośredni wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu związany z lokalnymi utrudnieniami 7, 8 – określenie warunków korzystania z danego terenu w celu zapobiegania konfliktom społecznym	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 – poprawa komfortu życia	4 – mniejsze nakłady finansowe na zaopatrzenie w energię 1, 3 - mniejsze nakłady finansowe związane z gospodarką wodno-ściekową 7, 8 – uwzględnianie niekorzystnych wpływów hałasu i pól elektromagnetycznych przy opracowywaniu planów budowy oraz w planach zagospodarowania przestrzennego, co umożliwi świadome zagospodarowanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkalną	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 – poprawa komfortu życia 4 – mniejsze nakłady finansowe na zaopatrzenie w energię 1, 3 - mniejsze nakłady finansowe związane z gospodarką wodno-ściekową 5 – usprawnienie komunikacji drogowej oraz eliminacja uciążliwości spowodowanej hałasem i zanieczyszczenia powietrza 7, 8 – uwzględnianie niekorzystnych wpływów hałasu i pól elektromagnetycznych przy opracowywaniu planów budowy oraz w planach zagospodarowania przestrzennego, co umożliwi świadome	1, 2, 3, 4, 5, 6 – wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu związany z lokalnymi utrudnieniami	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 4, 5, 6 – oddziaływanie podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu związany z lokalnymi utrudnieniami	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 – poprawa komfortu życia 4 – mniejsze nakłady finansowe na zaopatrzenie w energię 1, 3 - mniejsze nakłady finansowe związane z gospodarką wodno-ściekową	7, 8 – określenie warunków korzystania z danego terenu – w celu zapobiegnięcia konfliktom społecznym w przypadku lokalizacji inwestycji mogących oddziaływać na środowisko 5 – usprawnienie komunikacji drogowej oraz eliminacja uciążliwości spowodowanej hałasem i zanieczyszczenia powietrza 7, 8 – uwzględnianie niekorzystnych wpływów hałasu i pól elektromagnetycznych przy opracowywaniu planów budowy oraz w planach zagospodarowania przestrzennego, co umożliwi świadome	1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 13, 14 – oddziaływanie podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu związany z lokalnymi utrudnieniami

¹ Numeracja przedsięwzięć wg wykazu na stronie 23

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko ¹									
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	pozytywne	negatywne	skumulowane	krótkoterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe
				zagospodarowanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkalną					terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkalną	
Zwierzęta	1, 2, 3, 5, 6, 9 – bezpośredni wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i rodzajów populacji zwierząt	1, 2, 3, 5, 6, 9 - pośredni wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i rodzajów populacji zwierząt	1, 2, 3, 5, 6, 9 – ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych niektórych populacji zwierząt	1, 2 – organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód – zanieczyszczenia środowiska życia organizmów wodno-glebowych 4 – ograniczenie niekorzystnej emisji zanieczyszczeń szkodliwych dla zwierząt	1, 2, 3, 5, 6, 9 – wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń, lub ich demontażu w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i rodzajów populacji zwierząt	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 5, 6, 9 – oddziaływanie podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i rodzajów populacji zwierząt	Brak oddziaływania	1, 2, 4, 9 – trwałe zmiany mogące prowadzić do poprawy jakości środowiska w wyniku czego zwiększeniu ulegnie liczebność i rodzaj populacji zwierząt	1, 2, 3, 5, 6, 9 – oddziaływanie podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i rodzajów populacji zwierząt
Rośliny	1, 2, 3, 5, 6, 9 – bezpośredni wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i gatunków roślin	1, 2, 3, 5, 6, 9 – pośredni wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i gatunków roślin	1, 2, 3, 5, 6, 9 – ukształtowanie się nowych warunków siedliskowych niektórych gatunków roślin	1, 2 – organizacja gospodarki ściekowej wyeliminuje niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód 4 – ograniczenie niekorzystnej emisji zanieczyszczeń szkodliwych dla roślin	1, 2, 3, 5, 6, 9 – wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i gatunków roślin	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 5, 6, 9 – oddziaływanie podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i gatunków roślin	Brak oddziaływania	1, 2, 4, 9 – trwałe zmiany mogące prowadzić do poprawy jakości środowiska w wyniku czego zwiększeniu ulegnie liczebność i gatunki niektórych roślin	1, 2, 3, 5, 6, 9 – oddziaływanie podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, w wyniku czego może dojść do zmiany liczebności i gatunków roślin
Woda	1, 2, 3, 5 – bezpośredni wpływ podczas budowy instalacji 1, 2, 3 – racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej	1, 2 – rozbudowa infrastruktury towarzyszącej 1 – ograniczenie spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń	1, 2 – rozbudowa infrastruktury towarzyszącej 1 – ograniczenie spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń	1 – ograniczenie spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń 1, 2, 3 – racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej	1, 2, 3, 5 – wpływ podczas budowy instalacji	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 5 – wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń	Brak oddziaływania	1 – ograniczenie spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń	1, 2, 3, 5 – bezpośredni wpływ podczas budowy instalacji
Powietrze	4, 5 – ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza	9 – stanowi barierę ochronną przed zanieczyszczeniami,	Brak oddziaływania	4 – ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – tzw. niska emisja 5 – ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych	1, 2, 3, 5 – wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, co może lokalnie wpłynąć na zwiększoną emisję pyłu	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 5 – wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, co może lokalnie wpłynąć na zwiększoną emisję pyłu	4, 5 – ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 5 – wpływ podczas budowy instalacji i urządzeń lub ich demontażu, co może lokalnie wpłynąć na zwiększoną emisję pyłu

Elementy środowiska	Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko ¹									
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	pozytywne	negatywne	skumulowane	krótkoterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe
Powierzchnia ziemi	1, 2, 3, 5, 9 – nastąpią przekształcenia naturalnej rzeźby terenu np. poprzez wykonanie nasypów lub wykopów, zagęszczania podłoża, nasadzenia roślinności	1 – ograniczenie spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń	Brak oddziaływania	1 – ograniczenie spływów powierzchniowych z punktowych źródeł zanieczyszczeń	1, 2, 3, 5, 9 – nastąpią przekształcenia naturalnej rzeźby terenu np. poprzez wykonanie nasypów lub wykopów, zagęszczania podłoża	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 5, 9 – nastąpią przekształcenia naturalnej rzeźby terenu np. poprzez wykonanie nasypów lub wykopów, zagęszczania podłoża w czasie prowadzonych prac budowlanych,	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 5, 9 – nastąpią przekształcenia naturalnej rzeźby terenu np. poprzez wykonanie nasypów lub wykopów, zagęszczania podłoża w czasie prowadzonych prac budowlanych
Krajobraz	7, 8 – określenie warunków korzystania z danego terenu jako forma kształtowania elementów krajobrazu 1, 2, 3, 5, 9 – nastąpią przekształcenia naturalnej rzeźby terenu np. poprzez wykonanie nasypów lub wykopów, zagęszczania podłoża, nasadzenia roślinności 9 – wprowadzenie elementów przyrody – wykonanie nasadzeń	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	9 – wprowadzenie elementów przyrody – wykonanie nasadzeń	1, 2, 3, 5 – nastąpią przekształcenia naturalnej rzeźby terenu np. poprzez wykonanie nasypów lub wykopów	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 5 – nastąpią przekształcenia naturalnej rzeźby terenu np. poprzez wykonanie nasypów lub wykopów w czasie prowadzonych prac budowlanych	9 – wprowadzenie elementów przyrody – wykonanie nasadzeń	Brak oddziaływania	1, 2, 3, 5 – na etapie budowy nastąpią przekształcenia naturalnej rzeźby terenu np. poprzez wykonanie nasypów lub wykopów
Klimat	Brak oddziaływania	4, 9 – zmniejszenie wielkości stężeń zanieczyszczeń powietrza	Brak oddziaływania	4, 9 – zmniejszenie wielkości stężeń zanieczyszczeń powietrza	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	4, 9 – zmniejszenie wielkości stężeń zanieczyszczeń powietrza	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania
Zasoby naturalne	1, 2, 3 – racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej spowoduje ochronę zasobów wód i poprawę ich jakości	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	1, 2, 3 – racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej spowoduje ochronę zasobów wód i poprawę ich jakości	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	1, 2, 3 – racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej spowoduje ochronę zasobów wód i poprawę ich jakości	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania
Zabytki	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania

Źródło: opracowanie własne

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 27/38

6.1. Ocena kompleksowa oddziaływania ustaleń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów na środowisko

Wpływ realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów, poprzez konkretne zadania, generalnie przybiera wydźwięk pozytywny. Poszczególne ustalenia mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak pomijając siłę tych wpływów prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania. Oddziaływanie negatywne związane jest z ustaleniami, które mają jednocześnie charakter chwilowy lub krótkoterminowy i są głównie związane z budową instalacji i urządzeń, które w rezultacie przynoszą długotrwałe oddziaływania pozytywne.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 28/38

7. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu ustaleń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów na środowisko

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku oraz z Ustawy Prawo ochrony środowiska. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Gmina Godów jest gminą wiejską, położoną na granicy Państwa Polskiego z Republiką Czeską w południowo zachodniej części województwa śląskiego. Pomimo tego, ze względu na brak na terenie gminy inwestycji mogących powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku, nie ma również konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

W przypadku Gminy Godów potencjalne oddziaływanie transgraniczne może dotyczyć układu hydrograficznego, w szczególności rzek Piotrówki i Szotkówki, będących prawobrzeżnymi dopływami Olzy. Ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Godów mają na celu poprawę stanu środowiska, dlatego nie będą powodowały negatywnego oddziaływania zarówno lokalnego jak i transgranicznego.

Przez obszar Gminy Godów w przyszłości przebiegać będzie odcinek autostrady A1 (węzeł Sośnica (bez węzła) – granica Państwa w Gorzyczkach). Odcinek ten może stanowić zagrożenie o potencjalnym transgranicznym oddziaływaniu, zarówno na powietrze atmosferyczne, jak i klimat akustyczny. Jak wynika z raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn. „Budowa autostrady A1 na odcinku węzeł Sośnica (bez węzła) – granica Państwa w Gorzyczkach (km 519+374 – 567+223,51)”, zasięg oddziaływania substancji zanieczyszczających powietrze, nie obejmuje terenów zabudowy mieszkaniowej. Dopuszczalne poziomy stężenia NO₂ będą sięgać od 0 do 55 m od krawędzi jezdni. Pozostałe zanieczyszczenia będą się mieścić w granicach pasa drogowego. Dla ochrony jakości sanitarnej powietrza została zaproponowana łączna ochrona wraz z ochroną gleb i terenów leśnych poprzez pasy zieleni ochronnej (glebochronnej i przeciwerozyjnej) o szerokości od 10 m do 25 m i wysokości 5 m do 15 m. Podobnie w przypadku klimatu akustycznego, autostrada może spowodować wystąpienie przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Dla ochrony klimatu akustycznego w miejscach, w których istnieje ryzyko przekroczenia standardów jakości i w których istnieją techniczne możliwości, wybudowane zostaną ekrany akustyczne. W przypadku, gdy mimo zastosowania ekranów akustycznych i indywidualnej ochrony budynków mieszkalnych (wymiana stolarki okiennej), nie zostaną dotrzymane standardy środowiska w zakresie hałasu, należy utworzyć obszar ograniczonego użytkowania.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 29/38

Z uwagi na wprowadzane środki zaradcze, zarówno w przypadku powietrza atmosferycznego, jak i klimatu akustycznego, omawiane przedsięwzięcie nie powinno powodować negatywnego oddziaływania transgranicznego.

Reasumując, aktualizowany Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów nie przewiduje działań mogących znacząco oddziaływać transgraniczne na środowisko, wobec czego dokument ten nie musi być poddany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 30/38

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów, w szczególności oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 oraz integralność tych obszarów

Na podstawie szczegółowej analizy oddziaływania na środowisko aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów wskazano, iż do przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu Ochrony Środowiska, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy – inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej tj. wodociągi, natomiast w fazie eksploatacji i modernizacji – drogi. W wyniku tych działań zachodzić będą krótkotrwałe lub chwilowe negatywne oddziaływania. Ich efektem mogą stać się takie przekształcenia środowiska, które spowodują pogorszenie się niektórych jego elementów.

Zapobieganie negatywnemu wpływowi na środowisko planowanych inwestycji powinno odbywać się już na etapie planowania danego przedsięwzięcia. Ograniczanie wpływu jest tak samo istotne na etapie realizacji celu (zabiegi minimalizujące na etapie budowy, modernizacji), jak i w trakcie eksploatacji inwestycji (np. użytkowania drogi). Przykładowo, prowadzenie robót budowlanych powinno odbywać się tak, by ograniczać ujemne oddziaływanie na środowisko – przez właściwą inwentaryzację przyrody na danym obszarze, identyfikację możliwych zagrożeń podczas wykonywania prac budowlanych, właściwą gospodarkę odpadami w trakcie robót, zabezpieczenie obszaru sąsiedniego, możliwie jak największe ograniczenie terenu prowadzonych prac, itp. W przypadku gdy ujemne oddziaływanie na środowisko jest nie do uniknięcia konieczna będzie kompensacja przyrodnicza; np. gdy w miejscu planowanej inwestycji nieunikniona jest wycinka drzew kompensacją będzie wykonanie nasadzeń drzew o odpowiedniej wartości w innym miejscu.

Negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu również poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ skala (a zwłaszcza percepcja) wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jaki i w fazie eksploatacji inwestycji, także pozwoli istotnie ograniczyć te oddziaływania. Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 31/38

- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, itp.
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Specyfika ocenianych dokumentów wskazuje na zdecydowaną przewagę pozytywnych wpływów celów Programu o charakterze stałym bądź długotrwałym na środowisko. Ponadto przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko, głównie lokalnym. Rezygnacja z wdrażania Programu, jako kompleksu celów i zadań, byłaby dla jakości środowiska przyrodniczego i życia mieszkańców rozwiązaniem gorszym niż potencjalne znaczące oddziaływania.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 32/38

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Godów

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów przedstawia cele i zadania do wykonania w zakresie inwestycji krótkoterminowych (2009 – 2012), oraz średniookresowych (do roku 2016). Planowane inwestycje oscylują głównie w zakresie:

- infrastruktury wodno – kanalizacyjnej,
- gospodarki odpadami,
- modernizacji systemów ogrzewania budynków (wymiana nieefektywnych źródeł ciepła) ,
- remontów i modernizacji dróg.

Specyfika ocenianego dokumentu wskazuje na zdecydowaną przewagę pozytywnych wpływów celów Programu Ochrony Środowiska. Wyznaczone cele są spójne z dokumentami wyższych szczebli, zawierają pełen zakres informacji w zakresie aktualnego stanu środowiska naturalnego w gminie, przedziały czasowe wykonania poszczególnych inwestycji, oraz nakłady finansowe i sposób ich finansowania. Proponowanie rozwiązań alternatywnych dla takich działań nie ma zatem uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto dokumenty mają charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych dlatego przy realizacji nowych inwestycji należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 33/38

10. Metody analizy skutków realizacji ustaleń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Wdrażanie w życie rozwiązań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Godów wymaga stałego monitorowania oraz szybkiej reakcji w przypadku pojawiania się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami a stanem rzeczywistym. Monitorowanie to winno stać się stałym zadaniem zespołu odpowiedzialnego za nadzorowanie wdrażania Programu Ochrony Środowiska.

Podstawą właściwej oceny wdrażania założeń Programu Ochrony Środowiska, a także określenia problemów w osiąganiu założonych celów jest prawidłowy system sprawozdawczości, oparty na zestawie określonych wskaźników (mierników). Powinien on zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania środowiskiem, planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych a jednocześnie ułatwiać funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

Analiza skutków realizacji postanowień Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów będzie odbywała się co 4 lata w ramach aktualizacji tego dokumentu. W celu zwiększenia częstotliwości weryfikacji postępu postanowień wynikających z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów co 2 lata sporządzany będzie osobny Raport z wykonania Programu. W celu ułatwienia oceny realizacji działań Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów zaproponowane zostały w nim mierniki monitorowania.

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Godów posłużono się miernikami zaczerpniętymi m.in. z Programu Ochrony Środowiska dla województwa śląskiego, którymi są kolejno:

- mierniki ekonomiczne – dotyczące jednostkowych kosztów uzyskania określonego efektu ekologicznego:
  - łączny koszt uzyskania efektu, w tym: inwestycyjny koszt jednostkowy uzyskania efektu, koszt uzyskania efektu w fazie eksploatacji urządzenia, trwałość efektu w czasie
- mierniki ekologiczne – dotyczące zarówno presji jak i stanu, a także mierniki skutków zdrowotnych:
  - stopień zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do środowiska
  - poprawa stanu środowiska
  - zmiana jakości wody do picia
  - stopień rewitalizacji i wykorzystania terenów przemysłowych
  - zmiany wielkości obszarów objętych uprawami
  - zwiększanie obszarów aktywnych przyrodniczo
  - terenowe zróżnicowanie wskaźników zdrowotności i umieralności

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 34/38

- mierniki świadomości społecznej:
  - poziom uświadomienia znaczenia ochrony środowiska
  - udział społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy stanu środowiska
  - zróżnicowanie działań podjętych przez społeczeństwo
  - ilość i rodzaj interwencji (wniosków) zgłaszanych przez społeczeństwo
  - liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno-informacyjnych
  - ilość procesów o odszkodowanie za zniszczenie środowiska

Mierniki ekonomiczne dostępne są w instytucjach finansujących lub wspomagających finansowanie inwestycji związanych z ochroną środowiska. Celowym jest również śledzenie cen usług na rynku inwestycji.

Grupa mierników efektów ekologicznych jest w znacznym stopniu dostępna jako wielkości mierzone w ramach systemów kontroli i monitoringu (np. pomiary poziomów emisji i imisji).

Mierniki efektów społecznych są wynikiem badań opinii społecznej i specjalistycznych opracowań służących jakościowej ocenie udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy stanu środowiska, a także ocenie odbioru przez społeczeństwo efektów programu. Mierniki świadomości społecznej są wielkościami wolnozmiennymi.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 35/38

11. Wskazanie napotkanych w prognozie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W trakcie opracowywania Prognozy Oddziaływania na Środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość wykonania prognozy.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 36/38

12. Streszczenie prognozy oddziaływania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów, została opracowana zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, oraz wytycznymi ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze gminy.

Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów dotyczy następujących zagadnień, będących treścią analizowanego Programu:

- analizy i oceny celów i priorytetów zawartych w Programie,
- analizy i oceny środowiska przyrodniczego oraz problemów jego ochrony,
- identyfikacji i charakterystyki przewidywanych znaczących oddziaływań i ustaleń zawartych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów.

Prognoza oddziaływania na środowisko ma na celu sprawdzenie stopnia uwzględniania celów ochrony środowiska i priorytetów ekologicznych ustanowionych na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Cele i priorytety ekologiczne zapisane w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów wykazują dużą zgodność zarówno z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego, jak i Programu Ochrony Środowiska dla województwa śląskiego. Nie stwierdzono celów sprzecznych i wykluczających się.

Gmina Godów to gmina wiejska położona na granicy Państwa Polskiego z Republiką Czeską w południowo zachodniej części województwa śląskiego. Gmina należy do powiatu wodzisławskiego i graniczy z gminami Gorzyce, Wodzisław Śląski i Mszana. Cechą charakterystyczną Gminy Godów jest to, że ponad 70% jej powierzchni zajmują użytki rolne. Obszar ten charakteryzuje się również klimatem lokalnym, który należy do najcieplejszych w Polsce.

Analizie i ocenie poddano przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko. W wyniku analizy stwierdzono, że wśród zadań ujętych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów nie ma inwestycji mogących powodować większe zagrożenie dla środowiska, gdyż suma korzyści z realizacji działań przekracza potencjalne zagrożenie. Podsumowując, zaktualizowany Program Ochrony Środowiska dla Gminy Godów, nie zawierają sformułowań, które mogłyby spowodować pogorszenie stanu środowiska obszaru gminy lub jej otoczenia. Zakładając, że proponowane cele i zadania zostaną wcielone w

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 37/38

życie, powinny one wpłynąć na zwiększenie tempa aktywności w zakresie ochrony środowiska.

	E K S P E R T Y Z A	Nr opracowania 291/AE/2009
	Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów	Data opracowania 08.2009
	Zakład Systemów Ekologicznych	str. 38/38

13. Wykaz źródeł informacji uwzględnionych w prognozie

1. **KOMAG, Instytut Techniki Górniczej.** Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów. Gliwice : Instytut Techniki Górniczej KOMAG, 2009.
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.,
3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Dz. U. z 2008 r. nr 25 poz. 150,
4. *Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.* Warszawa : Ministerstwo Środowiska, 2008.
5. **Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.** Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. *Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020.* [Online] http://bip.silesia-region.pl/STRATEGIA/strategia_07_05.pdf.
6. —. <http://www.silesia-region.pl/>. *Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do 2004 roku oraz cele długoterminowe do roku 2015.* [Online]
7. **Konsorcjum: IETU Katowice; IMBiGS CGO Katowice.** Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego. brak miejsca : Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, 2009.
8. **Beskidzki Fundusz Ekorozwoju S.A.** *Program Ochrony Środowiska Powiatu Wodzisławskiego.* Bielsko-Biała : Beskidzki Fundusz Ekorozwoju S.A., 2003.
9. —. *Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Wodzisławskiego.* Bielsko-Biała : Beskidzki Fundusz Ekorozwoju S.A., 2003.
10. Biuletyn Informacji Publicznej Urząd Gminy w Godowie. *Uchwała Nr XXV/204/2005 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy.* [Online] 2005. <http://godow.bip.info.pl/dokument.php?iddok=731&idmp=49&r=r>.
11. **Papin M., Puła I., Karda J.** *Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Godów w jej granicach administracyjnych.* brak miejsca : WERONA Sp. z o.o., 2008.
12. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dz. U. z 2004, nr 92 poz. 880 z późniejszymi zmianami